

Jordbruksverkets miljömålsdagar

*LRFs arbete för odlingslandskapets natur-
och kulturvärden?*

Jan Eksvärd, LRF
jan.eksvard@lrf.se

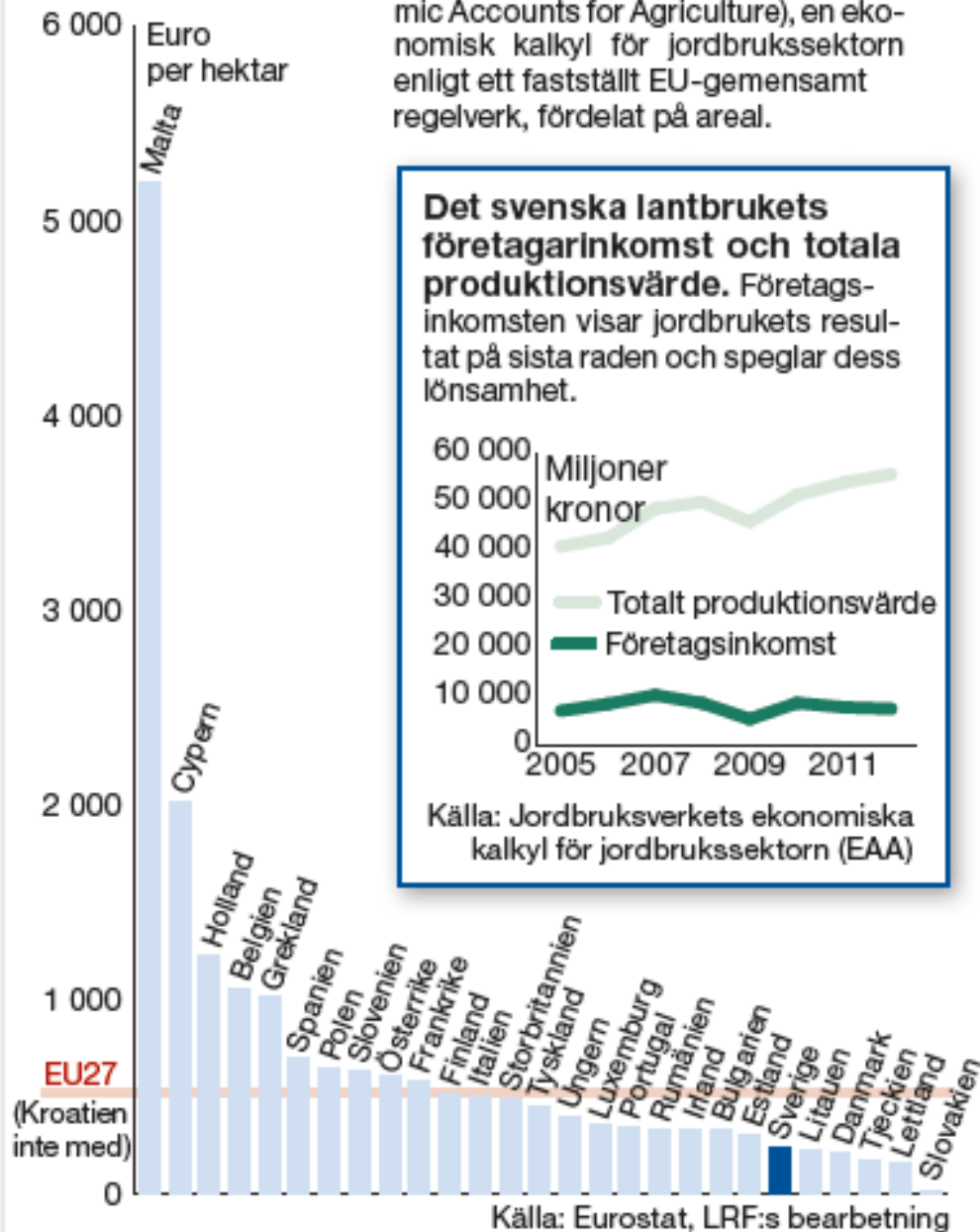
Lönsamhet. Hopp om framtiden.
Ger fler mular som betar
Ekosystemtjänster

Lönsamhet per hektar

Företagarinkomst enligt EAA (Economic Accounts for Agriculture), en ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn enligt ett fastställt EU-gemensamt regelverk, fördelat på areal.

Tabell 2.2 Genomsnittlig vinstmarginal för olika driftinriktningar 2005-2012. Växtodlings- och mjölkföretag uppdelas efter arbetsbehov

Växtodlingsföretag		Mjölkföretag			Nötköttsföretag	Grisföretag
(små)	(stora)	(små)	(mellan)	(stora)		
-20 %	0 %	-52 %	-15 %	0 %	-39 %	-15 %

Källa: Egen bearbetning av JEU och Agriwise.

SOU 2014:38

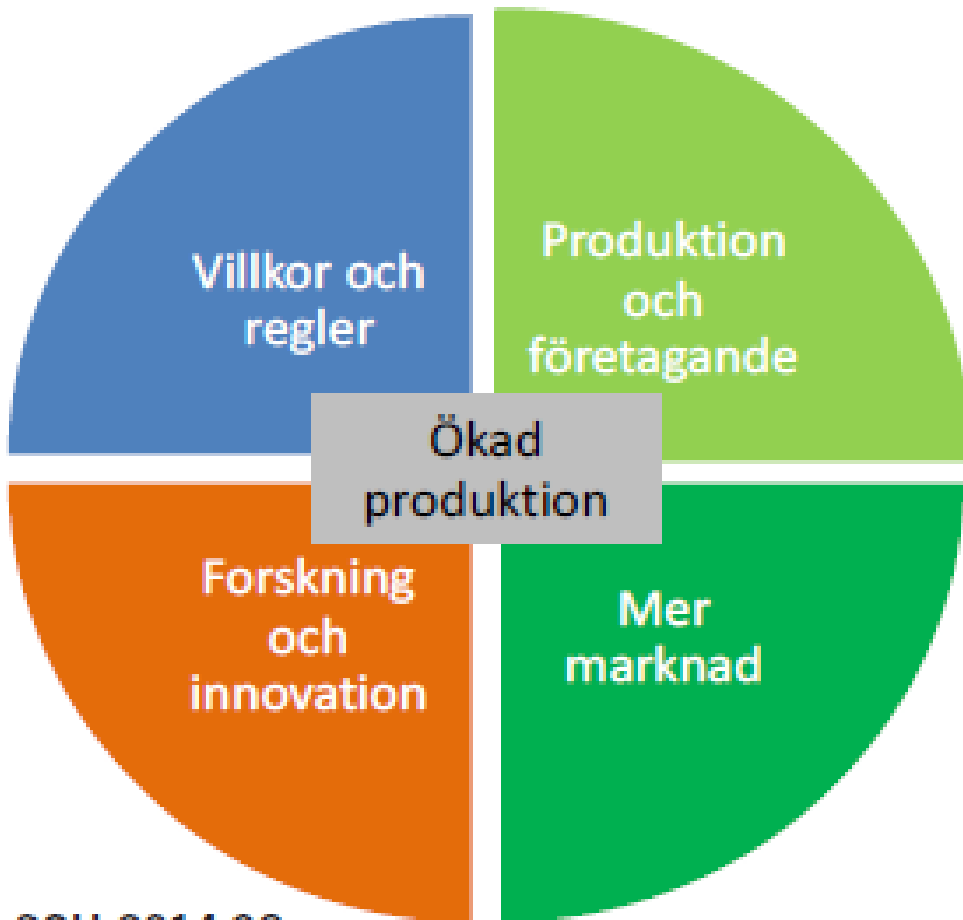
Andel svenskt kött, procent av konsumtionen

	1995	juni 2013
Får och lamm	59,7	25,4
Nötkött	89,2	49,6
Griskött	98	66
Fågel	100	65,4
Ägg	100	95,4

Åtgärdsområden

SOU 2014:38

LRF: Potential att öka produktionen

Tabell 6.1 Förändring av produktion till år 2030 i jämförelse med år 2012

Mjök	Nötkött	Griskött	Kyckling	Spannmål	Tomat
29 %	114 %	64 %	72 %	12 %	300 %

- Generationsmålet att inte exportera miljöpåverkan nås
- 10 % ökad befolkning
- Export ger ytterligare potential

SOU 2014:38

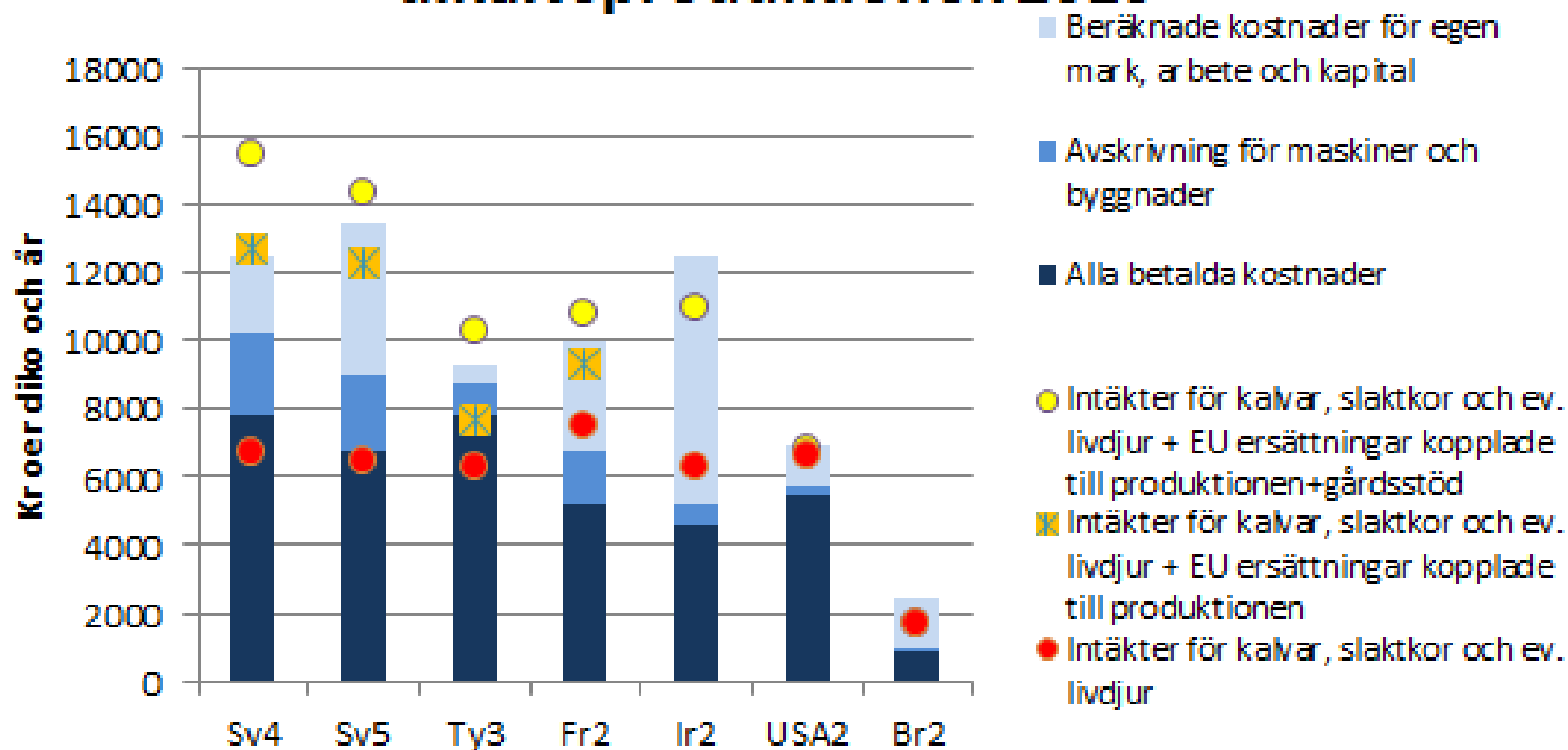
Nötkött och lamm

- Näringspolitik
 - Trädregler, djurvälståndssättning
- Regelförenkling utan att tappa omsorg eller miljönytta.
 - Knott, lera, bete. Likartad tolkning.
- Marknadssamarbete
 - McDonalds, ICA, Slakterier
 - Marmoreringsprojektet
- Bildar ett nytt rådgivningsföretag
 - Rådgivning, djurhälsa, genetik

Intäkts-och kostnadsfördelning i dikalvsproduktionen 2013

Mjök, motorn på landsbygden

- Varje svensk mjölkbonde ger jobb till sig själv och ytterligare fem personer
- Mjök är basen för svenskt nötkött
- 65 procent av allt nötkött i Sverige från mjölkkraser

Investeringsbehov för framtiden

- Många gårdar i skogs- och mellanbygd behöver investera.....eller att läggas ned. Generationsskiften
 - Större gårdar får stora avstånd till betet
 - Måste vara möjligt med rationell drift
 - Ökad ersättning, nyodla nära gården
- Framtidstron måste tillbaks!
- Enklare regler
- Stabila stödsystem för företagande och inte landinnehav

Växtodling och bin

- Greppa näringen - kunskapsförmedling
- LBP med förgröning och ekologiska fokusområden
- Bin avgörande för bl.a. äppelodling, oljeväxter, klöver/baljväxter och örter i odlingslandskapet
- Honungsprogrammet
 - 150 000 bisamhällen + 2 % per år
 - Öka samarbetet mellan bin och växtodling
 - Behövs odlade och vilda dragväxter året om
- Lärkrutor, tvestjærtshotell

Hästen

- LRF - Häst vill utreda hästens potential för betesmarken. Analysera konsekvenser.
- Ökar effektiviteten via sambeten
 - Små åkrar, andra betande djur?
- Handlar om 30 000 - 60 000 hästar
- Fördela pengarna till fler företag i LFA områden
 - Viktigaste områdena ur betessynpunkt

Rovdjur och vildsvin

Skogs- och mellanbygder särskilt utsatta

- Riksdagens beslut om rovdjur respekteras
- Alla skador ska ersättas
- Rovdjursförvaltningen måste vara långsiktig och förutsägbar
- Länsstyrelsen ska besluta om skyddsjakt och licensjakt på varg
- Vildsvin börjar bli ett hot mot naturbeten
 - Vildsvinsskada får inte vara skäl för indraget stöd.

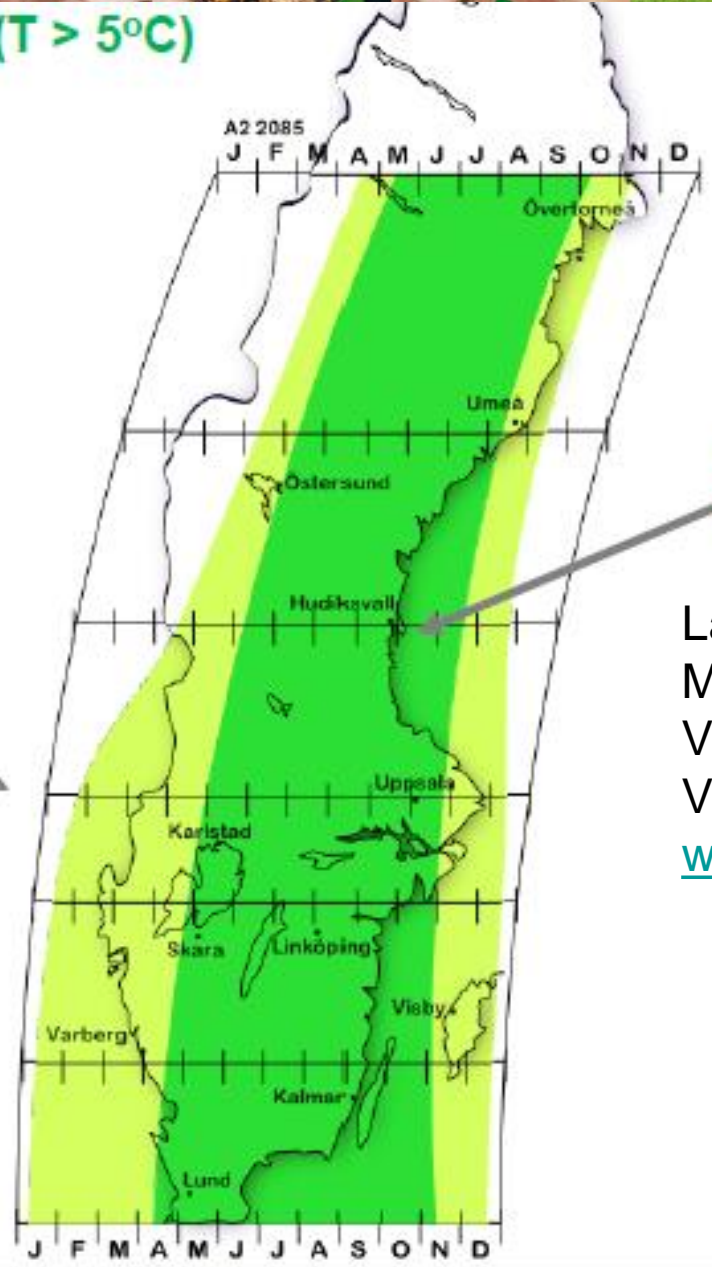

Odlingssäsong (T > 5°C)

~ 2085
(A2 Echam4)

1961-90

Längre växtperiod
Mer och häftigare regn
Värmeböljor
Växtskydd
www.gradvis.se

(Fogelfors et al., 2008)

Klimatfrågan möjlighet och hot

- Påverkar redan arter
 - Kartfjäril, Steglits. Invasiva arter
- Hur hantera skyddsobjekt?
- Prioritera ekosystemtjänsterna och viktigaste arter
 - Sommarbeten, kompensationsåtgärder med skapad mångfald
 - Ta vara på kantzoners artrikedom
- Bevara ekosystemens funktioner

Agroforestry- metod att öka leveransen av ekosystemtjänster

- Träd, buskar, perenna grödor och djur som kombineras för att producera mer mat, energi och andra nyttigheter per ha. Att ta vara på större volym ovan och under mark samt skillnader i växtperioder.
- Större utbyte, bättre ekonomi, mindre behov av fossil energi, binda kol, öka bördighet.

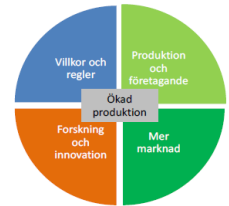
Exempel på kombinationer av grödor

Sammanfattning

Bibehålla natur- och kulturvärden genom

- Lönsam produktion
 - Måste vara möjlighet att utveckla även den lilla gården
 - Ersätta för samhällsvärdet + mer från marknaden
- Förenkling, stabil tolkning av regler. Lär känna era bönder
- Sätt fokus på ekosystemtjänsterna
 - Ändrat klimat, nya arter, kompensationsåtgärder
 - Prioritera det som går att bevara
 - Planera på landskapsnivå tillsammans med markägare och boende

